

Strategija bezbednosti i zdravlja na radu u Republici Srbiji za period od 2024. do 2027. godine sa akcionim planom za njeno sprovođenje

Na osnovu člana 38. stav 1. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 30/2018), Vlada Republike Srbije usvojila je novu Strategiju bezbednosti i zdravlja na radu u Republici Srbiji za period od 2024. do 2027. godine sa Akcionim planom za njeno sprovođenje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2024, u daljem tekstu: "Strategija") koja će nastaviti sa aktivnostima na sprovođenju politike bezbednosti i zdravlja na radu i usaglašavanju sa standardima u ovoj oblasti koji važe za države članice Evropske unije.

Opšti cilj Strategije je da se u periodu njenog sprovođenja smanji broj povreda na radu za 5% u odnosu na ukupan broj povreda na radu za prethodni petogodišnji period sprovođenja strategije prema evidenciji Inspektorata za rad.

Posebni ciljevi Strategije su:

- 1) Unapređenje regulatornog okvira u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- 2) Promocija značaja prevencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- 3) Unapređenje uslova rada radi sprečavanja povreda na radu,

profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom;

- 4) Unapređenje evidencije o povredama na radu i licencama.

Neposrednu odgovornost za upravljanje Strategijom i Akcionim planom ima Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja (u daljem tekstu: "Ministarstvo"), dok su sredstva za njihovo sprovođenje obezbeđena Zakonom o budžetu Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 92/2023 i 79/2024).

Pravni okvir za bezbednost i zdravlje na radu čini 17 pravnih akata na nacionalnom nivou (od kojih je 12 zakona, 1 uredba i 3 pravilnika), a na međunarodnom nivou veliki broj konvencija Međunarodne organizacije rada u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu koje je Republika Srbija do danas ratifikovala, među kojima su Konvencija broj 155 o zaštiti na radu, zdravstvenoj zaštiti i radnoj sredini usvojena 1981. godine i Konvencija broj 187 o promotivnom okviru bezbednosti i zdravlja na radu usvojena 2006 godine.

Prema podacima dostupnim u Strategiji došlo je do povećanja broja povreda na radu kojih je u 2023. godini bilo čak 22.910. Smatra se da je tome doprineo povećan broj zaposlenih što je uzrokovalo i značajan rast inspeksijskog nadzora usled povreda sa smrtnim ishodom.

Delatnosti sa najvećim brojem smrtnih i teških povreda na radu sa smrtnim ishodom jesu građevinarstvo (sa čak 47.5% smrtnih ishoda), industrija, komunalna delatnost i reciklaža (10%), poljoprivreda i šumarstvo (5%).

Pored toga, uočeno je i neprijavljivanje, odnosno neadekvatno prijavljivanje profesionalnih bolesti zbog čega iste ostaju neevidentirane, pa se poslodavci podsećaju da su u obavezi da nadležnoj inspekciji rada prijave profesionalna oboljenja najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od saznanja. U suprotnom predviđene su novčane kazne u rasponu od 800.000 do 1.000.000 dinara.

Kako bi se unapredio sistem bezbednosti i zdravlja na radu Strategija na inspeksijskom nadzoru nad primenom propisa, dok će inspektorat za rad unaprediti kontrolne liste u oblasti BZR u osetljivim sektorima, koje za sada postoje za sektor građevinarstva i šumarstva.

Planirano je uvođenje elektronskog jedinstvenog registra povreda na radu, jedinstvenog registra o izdatim, obnovljenim i oduzetim licencama, kao centralizovane baze podataka.

Podsećamo sve poslodavce da su dužni da svoje poslovanje organizuju i usklade sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br.35/2023, "Zakon"), najkasnije u roku od dve godine od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno do 07.05.2025. godine. Zakon, između ostalog, uvodi novine u pogledu obaveznih lekarskih pregleda, obuke zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, posebne obaveze u organizaciji poslova sa visokim rizikom i način organizacije i obavljanje poslova za bezbednost i zdravlje na radu u određenim delatnostima, uz pooštavanje kazni za postupanje protivno odredbama Zakona.

Za sve dodatne konsultacije ili pravnu pomoć, možete se obratiti timu Tasić & Partneri putem maila na office@tasiclaw.com ili putem telefona na +381116302233.